

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

رشته: روان شناسی عمومی

عنوان:

رابطه بین نگرش نسبت به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج و رضایت زناشویی در دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

استاد راهنما:

دکتر سیروس سروق

استاد مشاور:

دکتر آذرمیدخت رضایی

نگارش:

سیده رباب شجاعی

تابستان 1390

تقدیر و تشکر:

خداوندا تو را سپاس که گوهر علم و معرفت را در وجود انسان به ودیعه گذاشتی، تا بار امانت الهی را با بندگی خود، عاشقانه بر دوش کشد و هر لحظه با دانش خود پرده از راهای هستی بردارد.

صمیمانه از جناب آقای دکتر سیروس سروقد، استاد راهنمای محترم، که با قبول راهنمایی تحقیق حاضر، صبورانه در نگارش این پایان نامه مرا یاری نمودند سپاسگزارم و برای ایشان از درگاه ایزد متعال آرزوی موفقیت و طول عمر می نمایم.

از سرکار خانم دکتر آذرمیدخت رضایی، استاد مشاور محترم، که همواره از راهنمایی های ارزنده ی ایشان بهره برده ام نهایت تشکر را دارم. و برای ایشان نیز آرزوی تندرستی و سلامتی از خداوند منان دارم.

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

آنان که نامشان زیباترین کلام، کلامشان بهترین رهگشا، وجودشان بالاترین پشتوانه، مهرشان بالاترین دلگرمی و عشقشان، پایدارترین عشق است.

و تقدیم به:

همسر مهربان و فداکارم که همواره از محبت و لطف ایشان برخوردار بوده ام.

سیده رباب شجاعی

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی رابطه بین نوع نگرش نسبت به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج بر رضایت زناشویی در دانشجویان دانشکده ی علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

بود. روش پژوهش، توصیفی-همبستگی و ابزار پژوهش، پرسشنامه های رضایت زناشویی انریچ و روابط دختر و پسر بوده است. نمونه مورد بررسی عبارت بود از تعداد 100 نفر (51 نفر مرد و 49 نفر زن)، از دانشجویان متأهل دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت که در سال تحصیلی 90-1389 مشغول به تحصیل بودند و به صورت روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. برای تحلیل داده ها از آزمون های آماری ضریب همبستگی پیرسون، t مستقل و رگرسیون چند گانه به شیوه ی همزمان، استفاده شده است.

نتایج حاصل از تحلیل های آماری نشان می دهد که، افرادی که نگرش منفی نسبت به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج داشته اند، رضایت زناشویی بهتری را در آینده پیش بینی می کنند و بالعکس. مردان از میانگین بالاتری نسبت به زنان برخوردارند، که این نشان می دهد مردان نگرش بالاتری نسبت به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج، نسبت به زنان دارند و در این تحلیل نیز نشان داده می شود، زنان و مردانی که نگرش منفی نسبت به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج داشته اند، رضایت زناشویی بهتری را در آینده پیش بینی می کنند و بالعکس.

واژگان کلیدی: 1- رضایت زناشویی 2- روابط دختر و پسر 3- نگرش نسبت به دوستی

عنوان	فهرست مطالب	صفحه
تقدیر و تشکر		الف.....
تقدیم به		ب.....
چکیده		ت.....

فصل اول: بیان موضوع پژوهش

1-1-مقدمه		1.....
2-1-بیان مسئله		4.....
3-1-اهمیت موضوع پژوهش		8.....
4-1-اهداف تحقیق		10.....
1-4-1-هدف کلی		11.....
2-4-1-اهداف فرعی		11.....
5-1-سئوالات پژوهش		11.....
6-1-تعریف نظری متغیرها		12.....
7-1-تعریف عملیاتی متغیرها		13.....

فصل دوم: پیشینه نظری و تحقیقی

مبانی نظری تحقیق		14.....
نظریه های مربوط به رضایت زناشویی		14.....
1-2- دیدگاه های مختلف رضایت زناشویی		19.....
2-2- عناصر و اهداف ازدواج		19.....
3-2-ناخشنودی و طلاق در خانواده		21.....
4-2-دید گاه های مختلف مربوط به روابط دختر و پسر		22.....
5-2- موضع گیری های نظری در قلمرو دوستی و عشق		25.....
1-5-2-تعاریف دوستی		25.....
2-5-2تعریف عشق		26.....
6-2-مراحل دوستی		32.....
7-2-مراحل مبهم عشق		33.....

35	8-2-انواع دوستی
36	9-2-دوستی های قبل از ازدواج و تأثیر آن بر رضایت زناشویی
40	10-2-سبک های عشق
42	11-2-پیشینه تحقیقاتی
42	تحقیقات انجام شده داخل کشور
43	تحقیقات انجام شده در خارج کشور
48	12-2-جمع بندی

فصل سوم: روش انجام پژوهش

49	1-3-طرح کلی پژوهش
49	جامعه آماری مورد پژوهش
49	نمونه و روش نمونه گیری
50	2-3-ابزار گردآوری داده ها
50	1-2-3- پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (ENRICH)
53	2-2-3- پرسشنامه روابط دختر و پسر
54	3-3-روش اجرا
55	4-3-روش آماری تجزیه و تحلیل داده ها
55	5-3-ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل آماری داده ها

56	1-4-یافته های توصیفی
56	2-4- یافته های استنباطی
57	1-2-4-سوال اول
57	2-2-4-سوال دوم
57	3-2-4-سوال سوم

58.....4-2-4 سوال چهارم

59.....5-2-4 سوال پنجم

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

60.....2-5 خلاصه

66.....3-5 نتیجه گیری نهایی

67.....4-5 محدودیت ها

68.....5-5 پیشنهادهای پژوهشی

69.....6-5 پیشنهادهای کاربردی

منابع

70.....منابع فارسی

74.....منابع لاتین

چکیده انگلیسی

پیوست ها

پیوست (الف) پرسشنامه روابط دختر و پسر

پیوست (ب) پرسشنامه رضایت زناشویی (همراه با کلید)

فهرست جدول ها

صفحه

عنوان

جدول (3-1) سبک های عشق

جدول (4-1) میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه به تفکیک سن

جدول (4-2) میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه به تفکیک جنسیت

جدول (4-3) ماتریس همبستگی رضایت زناشویی افراد با نوع نگرش به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج

جدول (4-4) ماتریس همبستگی رضایت زناشویی مردان با نوع نگرش به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج

جدول (4-5) ماتریس همبستگی رضایت زناشویی زنان با نوع نگرش به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج

جدول (4-6) آزمون تی برای مقایسه گروه مردان و زنان در نمره نگرش به دوستی قبل از ازدواج.....

جدول (4-7) آزمون تحلیل رگرسیون برای پیش بینی رضایت زناشویی به وسیله نگرش به دوستی قبل از ازدواج.....

فصل اول:

کلیات پژوهش

1-1-مقدمه

نهاد خانواده یکی از نهادهای مهم اجتماعی است که با ازدواج آغاز می شود. بنابراین ازدواج از آن جا که مراسم آغازین این نهاد مهم اجتماعی است اهمیت بنیادین و پایه ای دارد و سنگ بنای نهاد خانواده در ازدواج گذاشته می شود (میرمحمدصادقی، 1384؛ به نقل از مزارعی، 1388)

خانواده بنیادی ترین واحد اجتماعی است و نظامی سازمان یافته است که در بقا و رشد نوع بشر، نقش بسیار با اهمیتی دارد. خانواده ی بشر، رشد و رفاه جسمی و روانی و اجتماعی کودکان و عامل تعادل فیزیکی، روانی و اجتماعی است (لاسلول¹، 1991، به نقل از وحیدواقف، 1389)

مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران از جهت گیری نگرشی و ارزشی جدید جامعه حکایت می کند تا آن جا که 93/5 در صد از دانشجویان در مطالعه ای لزوم معاشرت و دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج را متذکر شده اند (احمد نیا و مهریار؛ به نقل از عباسی شوازی، 1384)

چنین روابطی در دوره جوانی ظهور پیدا می کند و به طور کلی خاص این دوره است. برای برخی از جوانان و نوجوانان داشتن یک رابطه عاشقانه² بخش مهمی از زندگی آنان محسوب می شود و آن ها وقت زیادی را برای فکر کردن و گذراندن اوقات خود، در چنین دوستی هایی می گذرانند.

روابط عاشقانه، در اواخر دوران نوجوانی و اوایل دوره ی بلوغ، که جوانان برای ایجاد ارتباط و صمیمیت به دوستان رومانتیک خود روی می آورند، به وجود می آید. روابط عاشقانه، نقش مهمی در پیشرفت بسیاری از امور نوجوانان و بالغین جوان ایفاء می کند که شامل: موفقیت تحصیلی، هویت و شناخت، جنسیت و طرح ریزی برای آینده می شود (سارا.ای. گلدستین³، 2008)

1-Lasswell

2- romantic relationship

3- Sara E. Goldstein

خانواده به عنوان اولین محیط شکل‌گیری شخصیت انسان از اهمیت زیادی برخوردار است به خصوص این که روابط والدین بر رشد سالم و متعادل عاطفی-روانی تأثیر زیادی می‌تواند داشته باشد. به درستی که هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند ادعای سلامت کند چنانچه از خانواده‌ای سالم برخوردار نباشد. هر چه خانواده از سلامت، آگاهی، صداقت، فرهنگ و اعتقادات سالم تر و بهتر و محکم‌تری برخوردار باشد می‌تواند انسان‌های سالم‌تر و کارآمدتری تحویل اجتماع دهد. معمولاً نقطه شروع خانواده ازدواج می‌باشد و ازدواج یک امر جهانی است که در تمام جوامع و در طول تاریخ وجود داشته و به یک مجموعه از نیازهای انسانی پاسخ می‌دهد (فهیمی، 1380؛ به نقل از بهلولی اصل، 1388)

شخصیت انسان بیشتر در سال‌های اولیه زندگی شکل می‌گیرد. در این سال‌ها افراد تحت تأثیر خانواده قرار دارند. زن در نقش همسر، توان ایجاد خانه‌ای گرم و با محبت را داراست و مرد به عنوان شوهر، پایه‌های روابط اجتماعی و اقتصادی خانه را مستحکم نگه می‌دارد. تمام این موارد زمانی امکان‌پذیر است که زن و شوهر، دارای سلامت روان و آسایش خیال باشند. زندگی مشترک سالم و ایجاد کانونی با محبت، امنیت، صمیمیت و تفاهم، برای رسیدن به این مهم، نقش بسزایی دارد.

شاملو (1381؛ به نقل از بهلولی اصل، 1388) رضایت زناشویی را نگرش و احساس مثبت و لذت بخشی می‌داند که زن و شوهر از جنبه‌های مختلف زندگی زناشویی خود دارند. در واقع یکی از بزرگ‌ترین دست‌آوردهای زندگی، درک مفهوم عشق، ازدواج و برقراری روابط زناشویی در مسیر مناسب است. در عهد و ویکتوریا، همانند بسیاری از فرهنگ‌های باستانی، عشق یک احساس بی‌پیرایه و شخصی نبود که احتمالاً در آینده به ازدواج ختم شود. برعکس ازدواج بر حسب رسوم متداول زمان انجام می‌گرفت. یعنی به وسیله‌ی خانواده‌ی طرفین یا به وسیله‌ی دلال‌ها. گاه نیز ازدواج بدون دخالت دلال‌ها، مطلقاً بر اساس ملاحظات اجتماعی

صورت می گرفت و عشق می بایست بعد از ازدواج به وجود آید. از سه یا چهار نسل گذشته به این طرف مفهوم عشق "رمانتیک" در دنیای غرب عمومیت یافت. گرچه هنوز ملاحظات و سنت های گذشته به کلی از بین نرفته، باز می بینیم که مردم به طور روزافزون به دنبال "عشق رمانتیک" می گردند. یعنی می خواهند شخصا عشق خود را بیابند و آن را به ازدواج منتهی کنند. این مفهوم تازه آزادی در عشق، معشوق را در قبال کنش عشق، اهمیت بسیار بخشیده است (فرام¹، ترجمه پورسلطانی، 1372).

در سال های اخیر، کوشش های زیادی صورت گرفته تا کیفیت رضایت زناشویی را با استفاده از مفاهیمی چون سازگاری زناشویی، موفقیت، رضایت، ثبات، خوشبختی و مفاهیمی مشابه این ها ارزیابی کنند. مفهوم سازگاری زناشویی در مطالعه ازدواج در روابط خانوادگی، جایگاه خاصی یافته است. سازگاری زناشویی، در دوام و بقای یک ازدواج تأثیر عمده داشته و آن معطوف به محدوده ای است که اشخاص متأهل، تضاد را کنترل کرده و با یکدیگر کنار می آیند و باید توجه کرد که توانایی ما برای کنار آمدن با شخص مقابل، تحت تأثیر عوامل بسیاری است که این عوامل (اعم از عوامل فرهنگی، روانی، ...) به نوبه خود می توانند سازگاری زناشویی را تحت تأثیر قرار دهند (وامبولدت و ریس²، 1998).

(مهدوی، 1379) عقیده دارد که رضایت زناشویی فاصله بین ایده آل و واقعیت موجود در زندگی زوج ها می باشد که این فاصله در دو بعد اساسی زندگی خانوادگی یعنی بعد اقتصادی و بعد اجتماعی مورد نظر است. لذا یک ارتباط زوجی سالم و یک محیط آرام بخش در خانواده احساس موفقیت و رضایت را به وجود می آورد.

ازدواج، درجه ای از صمیمیت را که ممکن است مشکلات سازگاری خاص خود را ایجاد کند، به وجود می آورد (ناک³ 1978؛ به نقل از صدق آمیز ، 1376).

۱-Erick frame
۲-Wamboldt&Reiss
۳-Nock

سازگاری یک زوج متاهل، با هیچ رابطه انسانی دیگر شبیه نیست. اعضاء باید به عنوان یک واحد عمل کنند. هر تصمیمی که می خواهد گرفته شود، باید در آن تمایلات و خواسته های زوجین در نظر گرفته شود. در واقع این نیروهاست که درجه سازگاری، ماهیت کنش متقابل و درجه تضاد راتعیین می کند (اشلمان¹، 1988؛ به نقل از صدق آمیز، 1376).

در حقیقت زندگی زناشویی زن و مرد با ازدواج و تشکیل خانواده شروع می شود و رضایت زناشویی تضمین کننده ی سلامت روانی خانواده محسوب می گردد(به پژوه، 1380)

در عصر حاضر به دنبال تغییرات سریع اقتصادی و اجتماعی، اساس روابط زناشویی و خانواده تا حدود زیادی تضعیف شده است. امروزه در بسیاری از جوامعی که قبلاً در آن ها از ازدواج، به عنوان امری مقدس یاد می شد، برای ازدواج اهمیت قائل نمی شوند و همین امر باعث به هم خوردن روابط، تجزیه ی خانواده ها و در نهایت بروز انحرافات کوچک و بزرگ درون خانواده ها شده است (شیخی، 1373).

گاهی ارتباطات قبل از ازدواج و آشنایی دختر و پسر با همدیگر، با هدف ازدواج صورت می گیرد و این دوستی ها در واقع مقدمه ای بر آشنایی بیشتر آن ها با همدیگر می شود.

با توجه به اهمیت ثبات خانواده در موقعیت افراد و نیز تأثیر قاطع رضایت زناشویی در کارآیی فردی و اجتماعی افراد، این پژوهش در صدد است تا ارتباطات قبل از ازدواج و رضایت زناشویی را مورد بررسی قرار دهد. این بررسی به خصوص، امروزه که نابسامانی ها و ناسازگاری های خانوادگی ابعاد گسترده ای یافته و در حد یک معضل اجتماعی مطرح است اهمیتی بیش از پیش می یابد.

1-2- بیان مسئله

هر جامعه ای دارای نظم اجتماعی و هنجاری است که بر کلیه افراد آن جامعه، اشراف دارد. همه مردم تقریباً یک نوع از سنین و اهداف خاصی را طی جامعه پذیری فرا می گیرند،

می پذیرند و براساس آن عمل می کنند که بدین جریان، همنوایی اجتماعی اطلاق می شود و اگر افرادی از هنجارها و ارزش ها تبعیت نکنند، رفتارشان برای جامعه مشکل آفرین خواهد بود (آزادویدگران، 1379؛ عبداللهیان، 1383؛ جوکار، 1383؛ به نقل از عباسی شوازی، 1384).

آن چه امروز شاهد آن هستیم، این است که در تفکر جوان امروز بعضا مسائل پایه ای برای تشکیل خانواده وجود ندارد. و به تعبیری دیگر، ازدواج های امروزی، گاه بر پایه ی منفعت فردی است که این منفعت شامل ابعاد مثبت همچون منافع مادی و یا منفی همچون اجبار جامعه و اطرافیان است. از آنجایی که تفکر منفعت جویی عمده ترین دلیل برخی ازدواج ها در چند سال اخیر بوده است، به این ترتیب هر زمانی که منافع پایان یابد، همبستگی در خانواده حذف می شود که تحت این شرایط زوجین برسر کوچک ترین مسئله با یکدیگر به جنگ و دعوا می پردازد و اوضاع را متشنج می کنند. این روند به مرور زمان آثار منفی بر فرزندان به جا می گذارد که اولین نشانه ی آن بی احترامی به والدین است. به مرور زمان این مسئله در ابعاد بزرگتر و در سطح جامعه به اشکال متفاوت ظهور می یابد (گلکاریان، 1386؛ به نقل از یزدانی، 1388).

سازمان جهانی بهداشت، خانواده را به عنوان عامل اجتماعی اولیه در افزایش سلامت و بهزیستی معرفی کرده است. هنگامی که کانون خانواده دربرگیرنده محیط سالم و روابط گرم و متعادل صمیمانه بین فردی باشد موجب رشد و پیشرفت اعضای خانواده می شود (سلیمی و همکاران، 1384؛ به نقل از جاهدی، 1388).

در دهه ی 90 مطالعات علمی پیرامون رضایت زناشویی توجه زیادی را به خود جلب کرد. در مقایسه با یافته های علمی دهه های گذشته، در دهه 90 حجم زیادی از مطالعات به جنبه های مختلف رضایت زناشویی اختصاص داشته است (برادبری¹ و همکاران، 2000؛ به نقل از مزارعی، 1388).

نیل به همسازی متقابل در ازدواج و داشتن رضایت زناشویی در بسیاری مواقع کار آسانی نیست، اما با توجه به عوامل تاثیر گذار بر رضایت زناشویی می توانیم انتظار داشته باشیم که با افزایش سطح رضایت زناشویی و بهداشت روانی بسیاری از مشکلات روانی، عاطفی و اجتماعی کاهش یابد (مهانیان خامنه، 1382؛ به نقل از مزارعی، 1388).

کاسترز¹ رضایت زناشویی را به عنوان ظرفیت سازگاری و توانایی حل مسأله تعریف می کند (فیس لوکو²، 1994؛ ترجمه قیصرپور، 1383؛ به نقل از افشار، 1388).

رضامندی زناشویی حاصل خشنودی و سازگاری زن و شوهر در ابعاد مختلف زندگی مشترک است و استحکام بنیان خانواده و سلامت والدین را تضمین می کند (عسکری، 1380).
یک رابطه زناشویی صمیمی مستلزم آن است که زوجین یاد بگیرند با هم ارتباط برقرار کنند. (گلاسر³، 2000؛ به نقل از افشار، 1388).

پدیده معاشرت و دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج، در جامعه پدیده ای است جدید، نو ظهور و مدرن، در سال های اخیر با دگرگونی های ساختی و اجتماعی چون شهرنشینی، صنعتی شدن، بالا رفتن سطح تحصیلات و سواد جامعه، حضور زنان و دختران در عرصه های اجتماعی، گسترش مکان های هم حضوری زنان و مردان و گسترش کمی و کیفی وسایل ارتباط جمعی، پدیده ارتباط بین دختر و پسر، به شکل نو ظهور و از بطن روابط بین فردی جوانان جامعه پدید آمده است. به طوری که تحقیقات انجام شده در این زمینه از خواست و میل جوانان جامعه برای داشتن چنین معاشرت هایی حکایت می کنند (آزاد و دیگران 1379؛ عبداللهیان، 1383؛ جوکار، 1383؛ به نقل از عباسی شوازی، 1384).

1-Kasters
2-F.Loco
3- Glasser

افرادی که معاشرت و دوستی قبل از ازدواج دارند از یک طرف با هنجارهای مذهبی، اجتماعی و خانوادگی خود مواجه هستند که حالتی سخت گیرانه نسبت به این معاشرت ها و دوستی ها دارند و از طرف دیگر با تجربه های روزمره، نیازهای خاص دوره جوانی، ارزش ها و نگرشی های مدرن، چنین روابطی را تشویق می کنند (عباسی شوازی، 1384).

به نظر می رسد تضاد بین این دو بعد، آن ها را در یک حالت تناقض آمیز بین سنت و مدرنیته قرار داده است و این حالت سردرگمی برای افراد و جوانان یک مساله شخصی است. از طرف دیگر مشکل این که چگونه با این مسأله برخورد کنند، نگرانی های آنان را دو چندان کرده است. بافت فرهنگی و مذهبی از عوامل تأثیر گذار بر این ارتباط است که سختی ها و مشکلات خاصی را برای افراد ایجاد می کند. تحقیقات خارجی نشان داده است که ارتباط قبلی بر رضایت زناشویی بعد از ازدواج تأثیر می گذارد (وامبولدت¹ و ریس²، 1998، وایت³، 1990؛ به نقل از هولمن⁴، تی بی و همکاران، 2001).

چون باورهای فرهنگی و مذهبی در جامعه ایران مانع ارتباط بین دختر و پسر می شود، حال می خواهیم با توجه به شرایط جامعه بررسی کنیم و ببینیم که آیا نوع نگرش (مثبت و منفی) نسبت به رابطه ی دوستی بین دختر و پسر قبل از ازدواج، در جامعه ما هم می تواند باعث رضایت زناشویی شود یا نه؟

۱-Wamboldt
۲-Reiss
۳-White
۴-T.B Holman

3-1- اهمیت موضوع پژوهش

افزایش روزافزون میزان طلاق، کاهش میزان رضایت از زندگی زناشویی و از هم گسیختگی کانون گرم بسیاری از خانواده ها ضرورت و اهمیت تحقیق در زمینه داشتن یا نداشتن ارتباط دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج و شناخت رضایت زناشویی را ایجاب می کند. (ناظمی و اکبری، 1381).

یکی از مسائل عمده ی عصر ما، افزایش سرسام آور آمار طلاق است. در این شرایط وقتی که زوج ها و آن هایی که قصد ازدواج دارند زندگی های ناموفق و از هم پاشیده روزافزون کانون های گرم خانوادگی را می بینند نگران شده و از خودشان می پرسند آیا این اتفاق برای ما رخ خواهد داد؟

خانواده یکی از نهادهای اجتماعی نخستین است که شالوده حیات اجتماعی محسوب می گردد و گذشته از وظیفه تکثیر نسل و کودک پروری و در نتیجه ابقاء نوع بشر وظایف متعدد دیگر از قبیل اقتصادی و آموزش و پرورش، جامعه پذیر کردن و فرهنگ پذیر کردن فرد را نیز بر عهده دارد. بنابراین خانواده عامل واسطی است که قبل از ارتباط مستقیم فرد با گروه و مؤسسات جامعه، نقش مهمی در انتقال هنجار های اجتماعی به وی ایفا می نماید (ناظمی و اکبری، 1381).

سن ازدواج یکی از عوامل مورد نظر در زندگی زناشویی موفق است. ازدواج افراد زیر 21 سال احتمالاً منجر به شکست می شود. سن بهینه ی ازدواج برای زنان 21 تا 29 سال و برای مردان 24 تا 29 سال گزارش شده است. البته رفتار عاقلانه ی افراد در سنین دیگر نیز می تواند منجر به ازدواج موفق گردد (کویین¹، 2002).

هر یک از ما گنجینه ای منحصر به فرد از تجربیات در روابط با دیگران داریم که به تجربیات خیلی قدیمی تر ما در روابط با مادر و دیگر مراقبان برمی گردد. برخی از این تجربیات

زمانی کسب می شوند که ما در آن زمان سعی در آسان کردن و گسترش روابط مان نداشته ایم ولی برای کمک به ما یا دیگران در دسترس نبوده اند یا از آن مأیوس شده ایم. با این گنجینه خیلی قدیمی، هر یک از ما به طور ناخودآگاه روابط مان را در بزرگسالی گسترش می دهیم. بدین صورت الگوی فردی ما شکل می گیرد و ما به طور غریزی و عمدتاً به صورت ناخودآگاه و ناخواسته روابط تجربه شده مان را سروسامان می دهیم (گرانت¹ و کرولی²، 2002؛ به نقل از مزارعی، 1388).

ازدواج کردن، یکی از مشکل ترین و پیچیده ترین وظایف بزرگسالی است. این رویداد مهم در عین حال به عنوان ساده ترین و عاشقانه ترین مرحله چرخه ی زندگی توصیف شده است. به جای این که به ازدواج به عنوان راه حل مشکلات خانوادگی یا مشکل نهایی فرد نگرسته شود، باید آن را به عنوان انتقال، به مرحله ای جدید از زندگی تلقی کنیم که مستلزم شکل دادن اهداف، قواعد و ساختارهای خانوادگی متفاوت است (حمیدی، 1386).

اولین و مهم ترین زیرمنظومه ی خانواده، زیر منظومه ی زن و شوهری است. مطالعات بسیاری نشان داده است؛ که کیفیت رابطه ی زن و شوهر، قوی ترین پیش بینی کننده ی رضایت زناشویی است (اصلانی، 1383).

در جامعه معاصر ما، زوج ها مشکلات شدید و فراگیری را در هنگام برقراری و حفظ رابطه عاشقانه و صمیمی تجربه می کنند. (برنشین³، 2000، ترجمه سهرابی، 1382)

صمیمیت در ازدواج نیز بر کیفیت رضایت زناشویی تأثیرگذار است. برای والدین و فرزندان، صمیمیت بین زن و شوهر عامل تعیین کننده ای برای داشتن ارتباطات زناشویی و خانوادگی بسیار محکم است. این ارتباط صمیمانه شامل توجه، اعتماد متقابل و پذیرش می باشد. ارتباطاتی که شامل این فاکتورها باشد زیربنای سلامت جنسی و غیر جنسی در صمیمیت

1-Grant
2-Crawley
3-Barenshine

زناشویی است. بنابراین یک ازدواج شاد و رمانتیک ازدواجی است که در آن همسران هم در بعد جنسی و هم در بعد غیرجنسی رشد پیدا کنند (استمن¹ و همکاران، 2004؛ به نقل از مزارعی، 1388).

سازگاری و رضایت زناشویی عاملی است که تأثیر به سزایی در روند هر نوع ارتباطی دارد. بدون شک ازدواج نیز از این امر مستثنی نیست. سازگاری بین یک زوج، طول موج فکری فرد را تعیین کرده، هم چنین شرایط لازم برای احترام به احساسات و عقاید بین زن و شوهر را مهیا می سازد. زندگی، خود به تنهایی مملو از فشار روانی است. پس باید از ناسازگاری که خود عامل به وجود آورنده فشار روانی اضافی است، اجتناب کرد. بدون تردید سازگاری از مهم ترین عواملی است که باید در هر ازدواجی مورد توجه قرار گیرد. لذا هر عاملی که منجر به سازگاری می شود، باید شناسایی و تقویت شده و هر عاملی که مانع آن گردد، حذف گردد. لذا اگر مشخص شود روابط قبل از ازدواج، بر دوام و صلاح و سازگاری زندگی زناشویی اثر مثبت دارد، می توان ضمن تقویت آن به عنوان یک اصل پذیرفته شده در زندگی و به عنوان شرط لازم شروع زندگی از آن استفاده کرد. در غیر این صورت چنان چه اثر منفی داشته باشد، خطرات آن را به افراد جوان گوشزد نمود تا به جای داشتن این روابط، به عوامل دیگر مؤثر در استحکام خانواده و سازگاری زناشویی باندیشند.

4-1-اهداف تحقیق

4-1-1-هدف کلی

بررسی رابطه بین نگرش نسبت به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج و رضایت زناشویی در دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

4-1-2-اهداف فرعی

- 1- بررسی رابطه ی رضایت زناشویی با نوع نگرش به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج.
- 2- بررسی رابطه ی رضایت زناشویی مردان با نوع نگرش به دوستی آن ها قبل از ازدواج
- 3-بررسی رابطه ی رضایت زناشویی زنان با نوع نگرش به دوستی آن ها قبل از ازدواج
- 4- بررسی رابطه ی نگرش مردان و زنان با نوع نگرش به دوستی آن ها قبل از ازدواج
- 5- بررسی رابطه ی میزان پیش بینی نگرش به دوستی قبل از ازدواج بر رضایت زناشویی افراد.

5-1-سئوالات پژوهش

- 1- آیا بین رضایت زناشویی با نوع نگرش به دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج رابطه معناداری وجود دارد؟
- 2- آیا بین رضایت زناشویی مردان با نوع نگرش به دوستی آنان قبل از ازدواج ، رابطه معناداری وجود دارد؟
- 3- آیا بین رضایت زناشویی زنان با نوع نگرش به دوستی آنان قبل از ازدواج ، رابطه معناداری وجود دارد؟
- 4- آیا بین نگرش مردان و زنان نسبت به دوستی آن ها قبل از ازدواج،تفاوت معناداری وجود دارد؟
- 5- آیا نگرش نسبت به دوستی قبل از ازدواج، می تواند رضایت زناشویی را پیش بینی نماید؟